

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI
URAD MUFTIJA

Št.: NG-UM-155-2012

Datum: 19. avgust 2012

01. ševval 1433. P.H.

**BAJRAMSKA HUTBA PORUKA
MUFTIJE DR. NEDŽADA GRABUSA**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Poštovana braćo i cijenjene sestre,

Danas je 1. ševval 1433. godine, po Hidžri, to je prvi dan ramazanskog bajrama. Bajram je kruna ibadeta koje smo imali tokom mjeseca ramazana. Cijeli smo mjesec postili i kroz obrede snažili svoj karakter i osjećaj pripadnosti vjeri islamu. Post nas uvijek iznova podsjeti da se moramo čuvati sebičnosti i pohlepe. To su negativnosti od kojih se moramo oslobađati i učiti sebe i druge da budemo darežljivi i susretljivi s ljudima kojima je potrebna pomoć. Jedan od najtežih zadataka za svako društvo jeste, kako postići jednaka prava za najširi krug ljudi. Suvremena civilizacija i najrazvijenija društva, a onda i pojedinci, često zaboravljaju na činjenicu da je na svijetu preko milijardu ljudi koji nemaju dovoljno hrane za normalan razvoj i život. I među nama je puno ljudi koji nemaju zadovoljavajuće uvjete za život dostojan čovjeka. Zato nas post, koji je naša slobodna i dobrovoljna odluka, svake godine podučiti da se prisjetimo svih slabih i nemoćnih u svijetu te da se prilikom iftara iskrenije zahvalimo Bogu za blagodat hrane koju imamo. Nakon osobnog odricanja, čovjek više cijeni blagodati koje mu je podario Uzvišeni Bog. Ramazan je mjesec solidarnosti, zato smo se učili i međusobno hrabрили da pomognemo svoje najbliže, siromahe i sve one koji zavise od tuđe pomoći, kao što smo snažili i Islamsku zajednicu kroz džemat i obavljanje ibadeta u džematu i stalna druženja. Zato iz ramazana izlazimo svježiji i duhovno okrepljeniji i spremniji da budemo bolji ljudi, braća, muževi, građani, odnosno članovi šire društvene zajednice.

Upućujemo dove Uzvišenom Allahu, dž.š., da nagradi naše imame, aktiviste u džematima, volontere, donatore i vakife koji pomažu IZ u Sloveniji i projekat IKC u Ljubljani. Vakifi IZ i vakifi za IKC u Ljubljani shvatili su kur'ansku poruku iz 262-264. ajeta sure El-Bekara:

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مِّنَّا وَلَا أَدَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, URAD MUFTIJA

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Slovenija, Tel.: +386 (1) 2313625, e-naslov: mufti@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si

"Onima koji dijele imetke svoje na Allahovom Putu, a potom to što podijele ne poprate prigovorom, niti uvredom, pripada nagrada njihova kod Gospodara njihova! Njima nema straha, niti će oni tugovati.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعَهَا أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

A lijepe riječi i praštanje bolji su od milostinje koju uvreda prati! A Allah je bogat i blag je.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى

O vjernici! Ne upropaštavajte prigovaranjem i uvredama milostinje vaše..."

(Kur'an, II-262-264)

Volonteri, vakifi, donatori IZ u Sloveniji su blagi, ustrajni i ponosni zato što pomažu projekte koji nas čine dostojanstvenijim na ovome svijetu, daju viši smisao našim dunjalučkim životima i nadu u spas na Budućem svijetu. Bez angažmana volontera i pozitivne energije koju šire u našim džematima teško bismo odgovorili na izazove s kojima se suočavamo u IZ. Posebno moramo biti zahvalni našim majkama i sestrama koje s teškom mukom uštede sredstva i onda ih uvakufe za IKC u Ljubljani. Muhammed, a.s., nas je poučio da: **"Onaj ko nije zahvalan ljudima nije zahvalan ni Allahu"**, zato vam, dragi naši vakifi, iskazujem iskrenu zahvalnost uz dovu da vas dragi Allah nagradi za vaš trud i imetak koji ste uložili u vakuf IZ.

Vjernik je svjestan da će mu Uzvišeni Allah pomoći i u najtežim iskušenjima u životu. Allah je pomogao odabranu skupinu vjernika sa Muhammedom, a.s., na Bedru iako su bili malobrojni.

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِيَدِهِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

"Allah vas je i na Bedru pomogao kad vas je malo bilo. Budite svjesni Allaha da biste bili zahvalni". (Kur'an, III-123).

Svoju pomoć Uzvišeni Allah pruža ljudima preko meleka ili ljudi, iskrena vjera snaži čovjekov karakter i volju da ustraje u činjenju dobra. Iskreni vjernik ne ostavlja i ne zaboravlja svoju vjeru zaradi nekog prolaznog ovdunjalučkog kratkog interesa ili materijalnog dobra. Kur'an kritički govori i o pojedincima iz perioda Muhammeda, a.s., koji su zaradi zabave i dunjalučkog dobra ostavili nakratko i Poslanika, a.s. Taj ajet nas uči da nas ne smiju zavarati prolazni i kratkotrajni interesi pa da nemamo vremena ni za džumu-namaz, ni za Bajram-namaz niti za čuvanje vrijednosti bez kojih bi ovaj svijet postao obična igra i zabava. U suri Džumu'a taj ajet glasi:

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

"A kada oni trgovinu kakvu ili zabavu vide, tome pohite, a tebe da stojiš ostave! Ti reci: 'To što je u Allaha, bolje je od zabave i trgovine!' Allah je najbolji opskrbitelj!" (Kur'an, LXII-11)

Iz ovoga ajeta možemo razumjeti i trajnu poruku: Ne zaboravi nikada na svoju vjeru, ne ostavljaj svoju Zajednicu, džemat, budi uz čestite ljude koji vode računa o tuđem hakku, poštenju i činjenju dobra. Uzvišeni Allah nas uči:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

"O vjernici, ako Allaha pomognete, i On će vama pomoći i korake vaše učvrstiti." (Kur'an, XLVII-7)

Početak 21. stoljeća obilježen je širom svijeta s nadom u pravedniji i humaniji svijet u kojem živimo. Neravnomjerna raspodjela bogatstva u svijetu i ogromne razlike u životnom standardu između razvijenih i zemalja u razvoju, a koje su snažnije došle do izražaja u nastojanju velikih da ovladaju prirodnim resursima, ubrzo su umanjile optimizam koji se razvijao početkom 21. stoljeća o pravednosti koju je moguće brzo postići. Negativne osobine poput sebičnosti, pohlepe i robovanje materiji koje su razvijane u proteklom period, još su više produbile međusobno nepovjerenje u suvremenom svijetu. Zato je period ekonomske i duhovne krize kroz koji prolazimo prilika da pokušamo pronaći odgovore zašto je čovjek u tolikoj mjeri ovisan od materijalnih dobara i zašto gomila bogatstva koja mu u suštini ne trebaju? Ta pitanja i pitanja o smislu životnoga puta sebi postavljamo prilikom vjerskih blagdana. Pitanja o pravednosti, istini, humanosti, etičnosti i ljubavi prema bližnjemu, susjedu i ljudskom biću općenito, postaju izraženija i smislenija u toku vjerskih blagdana koji imaju snažnu društvenu dimenziju, jer vjeru živimo u zajednici i nastojimo osnažiti pozitivne crte svoga karaktera upravo u danima punim Božije milosti i blagoslova. Svaki čovjek pojedinačno je svijet za sebe, Božije stvorenje, a samo Uzvišeni Bog uvijek i iznova stvara i ne ponavlja se kao čovjek. Zato samo čovjek ima priliku da živi puninu života s vjerom u Boga i u ljubavi prema Bogu i susjedu. Uzvišeni Bog je stvorio svijet pluralnim u rasnom, jezičkom i vjerskom smislu zato je naša obaveza služiti Bogu i pomoći svakom čovjeku da nađe smisao i puninu svoga života. Tako nas usmjerava i Poslanik Muhammed: **"Budite milostivi prema onima koji su na Zemlji pa će Allah biti milostiv prema vama kada budete na Budućem svijetu."** Bez napornog i ustrajnog rada nije moguće postići dobre rezultate, zato je ustrajnost u činjenju dobrih i pozitivnih djela preduvjet za duhovni preporod i rast i za razvoj zdrave zajednice samosvjesnih ljudi koji vjeruju i praktično pokazuju da je pluralitet i različitost boja, jezika i naroda na Zemlji Božija blagodat koja nas motivira da se natječemo u činjenju dobra za sebe i domovinu i svijet u cjelini.

Spoštovani bratje in cenjene sestre,

vem, da vas najbolj zanima gradnja džamije v Ljubljani. To je vprašanje, ki mi ga prijatelji džamije najpogosteje zastavljajo. Nismo zadovoljni z dinamiko razvoja tega vprašanja. Kot Islamska skupnost smo vložili veliko napora v organizacijskem in materialnem pogledu, da bi pri gradnji džamije dosegli čim večji napredek. Ne vem za nikogar v Evropi, ki bi plačal tako visoko ceno za zemljišče za džamijo, kot tudi, da bi komu uspelo zemljišče plačati s prostovoljnimi prispevki. Zaskrbljeni smo zaradi nekaterih administrativnih postopkov in počasnega reševanja tega vprašanja. Že štiri leta se ukvarjamo z zemljiščem za džamijo. Zadnjih deset mesecev si prizadevamo urediti lastniške odnose za zemljišče. Upamo, da bo to vprašanje kmalu rešeno. Seveda, skrbi nas stanje duha, v katerem se na nas kot versko skupnost gleda kot na "naftno družbo", kot da bi bili naftarji, ne pa duhovniki. Zato bi bilo najbolje željo za gradnjo džamije primerjati z zmajem s sedmimi glavami. Tudi sami ne vemo, koliko glav še ima ta zmaj. Januarja 2009 nam je bilo obljubljen, da nam bo vlada pomagala pri gradnji Islamskega kulturnega centra, tako kot je pomagala tudi pri drugih projektih. Iz medijev smo izvedeli, da ni zakonske podlage za pomoč Islamski skupnosti pri gradnji Islamskega kulturnega centra. Islamska skupnost nikoli ni prejela uradnega odgovora na prošnjo, ki jo je naslovila na vlado, naj prispeva del sredstev za Islamski kulturni center.

V Evropi se vsak dan razpravlja o islamu. Zavedamo se, da obstajajo običaji in lokalne kulture, ki jih posamezniki varujejo in jih poskušajo predstaviti kot islamske ali univerzalne. Vsi se moramo bolj potruditi, da bomo znali prepoznati deviantne in dekadentne oblike obnašanja, ki imajo svoje temelje v islamu ali se poskušajo opravičiti skozi islam, in se boriti proti njim. Skozi leta se v medijih omenja nepravilna teza, da je islam morebitna grožnja za Evropo. Če je nevaren islam, potem bodo posledice čutili muslimani, zato nas mora skrbeti prizadevanje, da se tudi splošno sprejete vrednote problematizirajo ter da se še bolj stigmatizirajo muslimani. Poročila pristojnih evropskih institucij govorijo o problemu in naraščanju islamofobije v Evropi. Zato nas skrbi, ko se poskušajo vprašanja, ki so skozi stoletja simbol vere, predstaviti kot kazniva dejanja: obrezovanje moških, prehrana halal in mesna industrija. Res ne razumemo, zakaj so to tako pomembna in problematična vprašanja za varuhe in parlament. Preveč so v nas, muslimanih iz Jugovzhodne Evrope, sveži negativni spomini iz devetdesetih let, da bi lahko vse to gledali in poslušali samo kot "intelektualne razprave", še zlasti ker nam tudi univerzitetni profesorji v televizijskih oddajah vedno znova sporočajo, da se moramo prilagoditi neki njihovi obliki razumevanja vere ali sprejemljive oblike islama. Kaj pa je sprejemljiva oblika islama?

V teh dneh me je starš, ki se je rodil in je odrasel v Ljubljani in ima otroka v vrtcu, vprašal, ali mu lahko pomagamo urediti prehrano njegovega otroka v vrtcu. Civilizacijska in demokratska vrednota je, da ljudje v svobodnih družbah sami odločajo, kaj bodo užili. Samo v totalitarnih režimih človek nima pravice izbirati prehrano. Veliko staršev se sooča s tem problemom v

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, URAD MUFTIJA

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Slovenija, Tel.: +386 (1) 2313625, e-naslov: mufti@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si

javnih zavodih. Tukaj gre za triletnega otroka. V odgovoru sta organizator prehrane in direktor vrtca zapisala: "V našem zavodu otrok ne silimo k uživanju hrane, ki jo zavračajo, zato posebne prehrane iz verskih in drugih prepričanj otrokom ne pripravljamo. Otroci imajo vedno možnost, da uživanje določene hrane zavrnejo."

Takšen odnos in zavračanje možnosti, da se poskusi najti rešitev, in pomanjkanje socialne inteligentnosti, nas skrbi. Ali lahko otrok pri dveh ali treh letih starosti zavrne hrano? Ali bo otrok že v vrtcu socialno izključen? Mi nikomur ne vsiljujemo svoje vere. Ne zahtevamo nikakršnih posebnih pravic. Sledimo kur'anskemu navodilu in usmeritvi: "Pri veri ni prisile." Vera je svobodna izbira. Po vseh veljavnih predpisih v Evropski uniji lahko posameznik sam izbira vero. Pozivamo pristojne institucije, da poskusijo najti ustrezne rešitve, pri katerih bodo spoštovane pravice otrok in staršev pri izbiri prehrane. Ali mi ne razumemo evropske deklaracije, Ustave in zakonov o verski svobodi in pravicah ali pa za nas to ne velja? Pričakujemo, da bodo odgovorni vsaj pokazali, da imajo posluš za probleme, s katerimi se soočajo starši. Če želimo vzgajati ljudi v kulturi miru, medsebojnega razumevanja, spoštovanja in spoštovanja drugačnosti, si moramo bolj prizadevati za spoštovanje različnosti v svetu, v katerem živimo.

Spoštovani bratje in cenjene sestre,

Bajram je praznovanje vztrajnosti in zmage nad slabostmi, to je radost življenja in priložnost, da svoje veselje delimo s svojimi sorodniki, prijatelji in sosedi.

V imenu Islamske skupnosti in v svojem imenu vam želim Bajram, poln ljubezni, miru, družinske in prijateljske topline.

Bajram šerif mubarek olsun! Eid Mubarek! Me fat bajrami! Bahtalo bajrami! Srečen in vesel bajram!

Predsjednik Mešihata IZ u Sloveniji
Dr. Nedžad Grabus, muftija